

Ông Đò và Hoa Đào

Tác Giả: Ngô Nhân Dáng

Thứ Tư, 28 Tháng 1 Năm 2009 08:59

Mái năm hoa đào ná,

Lái tháy ông đò già

Bày mác Táu, giáy đò

Bên phá đông ngái qua

Các hác sinh ở Sài Gòn trác năm 1975, không ai không biát máy câu thơ cáa Vũ Đình Liên. Háu nhá tháy giáo, cô giáo đáy văn nào cũng đáy bài thơ đó, mát bài thơ chân pháng mác mác, vái nháng nét chám phá đáp và buán. Ông Đò, hai chá đó hàm ý kính tráng. Vì chá các nhà Nho, có thá làm tháy đáy ngái ta chá nghĩa Thánh Hián mái mang danh hiáu đó. Bài thơ này Vũ Đình Liên viát năm 1936, thái văn hóa Nho giáo tuy đã mát đáa vá xã hái nháng ván còn ánh háng mánh trong luân lý, đáo đác trên lái sáng hàng ngày cáa dân Viát Nam. Nháng đái sáng, tín ngáng, và quan niám thám má đã đái nhiáu; ngái ta không còn tháng thác đác nét chá đáp cáa các ông Đò nhá xáa náa. Ít ngái treo câu đái, ít ngái muán treo nháng bác đái tá trên táng đá đón Xuân, ngái ta cũng không còn chuáng máu giáy đò thám và máu mác đen. Cho nên trác đây hán 70 năm Vũ Đình Liên đã nhìn tháy cánh tiêu đái u:

Ông đò ván ngái đáy

Qua đáng không ai hay

Lá vàng rái trên giáy

Ngoài trái máa bái bay.

Ông Đ và Hoa Đào

Tác Giả: Ngô Nhân Dáng

Thứ Tư, 28 Tháng 1 Năm 2009 08:59

Năm 1982 thi sĩ Vũ Đình Liên đã 70 tuổi, ông viết thêm một bài “Bóng Ông Đ.” Trong thành phố Hà Nội cũ kia, không ngờ ông còn thấy những ông đ và ng i ngay chỗ cũ trên hè phố, tuy khăn áo đã khác màu:

Ông đ và n ng i đ y

Khăn áo khác màu xưa

Nhà cho ng i qua thấy

Là Nhân đ o, Thiên c

Năm 1982 là năm đói và rét ở miền Bắc Việt Nam đời tôi chỉ để kinh tế bao cấp theo định hướng xã hội chủ nghĩa, chức bài thơ Xuân này cũng giúp cho tác giả được một số tiền nhuận bút để vui Xuân, 14 năm trước khi tôi qua đời. Vì tôi làm thơ của mình, cũng gì công việc viết cho của các ông đ đã trải tôi, tác giả nhìn thấy những một món nợ tôi kiếp trước:

Ng i chỉ t nghiệp không chết

N tiền kiếp luân hồi

Trong thời các thơ nh của chủ nghĩa cộng sản giáo điều ở Việt Nam, luân lý Nho Giáo đã bị ông Mao Trạch Đông đập phá, ông Hồ Chí Minh bắt toàn dân học khẩu hiếu “Trung với Đảng,” lấy Đảng thay cho Vua, lấy chính trị thay cho đạo đức học. Các ông đ lúc đó còn được bày giở bút viết trên lá giấy mà không bị quß doanh hóa, không bị “đánh tß,” phải coi đó là một ân huß của đảng và nhà nước cộng sản. Cho nên, đời “sß chế độ văn nghệ” của đảng, thi sĩ kích thích bài thơ rất đúng lập trường như sau:

Ông Đ và Hoa Đào

Tác Giả: Ngô Nhân Dáng

Thứ Tư, 28 Tháng 1 Năm 2009 08:59

Cách máng là nhân nghĩa

Ông đá là thi thá

Chá tuán dòng Thián Má

Tá ngón tay ông đá

(1982)

Làm bán phán vái các cán bá chi tián nhuán bút cáa đáng báng lái suy tán coi “Cách Máng (viát hoa) chính là nhân nghĩa (viát chá tháng); xong rái Ông Đá Vũ Đình Liên chá khiêm tán nhán vai trò cáa mình là “thi thá.” Không biát hai chá “thi thá” đó nghĩa là gì, đó là danh tá hay đáng tá, nghe thì tháy nó ngô nghá, rõ ràng ghép vào láy lá cho đá 4 câu 5 chá.

Nháng lái ca táng đáng và nhà nác cá ý viát mát cách ngáng này là mát kiáu “xá lá” cáa giái sĩ phu Bác Hà khi phái uán mình viát theo lánh cán bá, mà trong tay không còn thá vũ khí nào ngoài tài trào phúng. Bài thá năm 1982 này khác hán phong thái thông dong vái nháng âm thanh và ý tá bay báng, đã chám dát bài thá năm cũ khi đá lái mát đá vá mang mang nhá tiác:

Năm nay đào lái ná

Không tháy ông đá xáa

Nháng ngáng i muán năm cũ

H n đầu bây giờ ?

(1936)

Vũ Đình Liên may mắn đã qua đời năm 1996, cho nên chúng tôi không phải trông thấy cảnh các ông đi dạo ở chợ Nông Đ c M nh, Nguyễn Tr n Dũng năm 2008, 09 này!

Nh quý v đã đi và coi hình ảnh trên TV hoặc các mạng lưới khác, các ông đi Hà Nội đã bỏ đi và nhà n c c ng s n ðe ra, áp ð ng n n kinh t th tr ng theo ð nh h ng xã h i ch nghĩa. Khi các ông không chú vào “công xã vi t” của nhà n c thì công an s n sàng đem dùi cui đánh ch nghĩa!

T khi ð ng c ng s n th cho dân làm ăn ð tham nhũng tr c l i, ng i Vi t nào có ð ng ra ð ng vào cũng b t ð u tìm l i n p s ng x a. Ng i ta dám tr ng b y c nh sung túc m i c a mình. Ngày x a dân mu n ăn th t con gà cũng không dám ch t th t b ng dao, b ng th t, s hàng xóm nghe th y s b “ki m ði m.” (Dân Hà Nội là th y t khai sáng món th t gà xé b ng tay). Nh ng bây giờ nh ng tay t b n ð s n sàng khoe mình có ti n mua xe sang, nhà sang; thì ng i dân nghèo nh t cũng c ði “th nh” m y ch Nhân, ch Nghĩa, ch Hòa, ch Nh n (ch này c n nh t, n u không s ng không n i) đem v treo trên vách, trên c a trong ba ngày T t.

Nh ng cái c nh các c “b y m c T u gi y ð - bên ph ðông ng i qua” gi ng nh các c ð hàng ngàn năm ð t Thăng Long cũ nh v y, là “làm ăn theo l i cá th ,” không còn thích h p v i n n kinh t th tr ng theo ð nh h ng xã h i ch nghĩa của th i ð i Nông Đ c M nh, v i nh ng t ng công ty và t p ðoàn kinh t theo ki u Nguyễn Tr n Dũng.

Cho nên m i có anh cán b ma lanh nó nhìn th y c nh Ph Ông Đ là m t c h i ð ð ng viên không phải làm mà v n ð c ăn chia! Cái đó các ð ng chí g i là kinh t th tr ng.

Làm cách nào để mình có thể ăn chia tởm trên công phu gọi là ng ng i vi t c a các ông đ ? Mu n v y ph i trông c y vào y ban nhân dân c a thành ph Hà N i! Lê Nin đã vi t “nhà n c và cách m ng” làm kim ch nam. Khi nhà n c ghé vào ăn ké m y m i ng, s không ai dám cãi l i n n chuyên chính vô s n. Cái đó các đ ng chí g i là đ nh h ng xã h i ch nghĩa!

Th là nh ng cái l u đ c đ ng lên, các ông đ đ c “t p trung c i t o” đ i s ch đ o c a các cô gái thu ti n. Công vi t đ c tính đ ng đ ng theo l i c ng s n hóa. Ngày x a còn làm ăn cá th , các c ch ng thềm ra giá bao gi . Ai thích ch đ p thì bi u nhi u, ai không có m t tinh đ i đ a ít thì c c i khà, nháy m t cái ra cái đi u đ i “Bi t lòng ai đ m t ai xanh?” (Th Vũ Hoàng Ch ng, sau 1975). Nh ng ng i sành đi u “th nh ch ” mà không đi “mua ch ;” các c đ “cho ch ” ch không ai “bán ch .” Bây gi , nhà n c c ng s n đã t p trung c i t o các ông đ , l i còn “siêu th hóa” vi c vi t lách. Các cán b đ nh giá nhi u ch nhi u ti n ít ch ít ti n, gi y l n ch l n thì giá đ t, gi y nh ch nh giá r , vân vân, văn minh không khác gì Wal-Mart hay Cotsco bên M ! Đó là kinh t th tr ng! Và nhà n c đ ng làm ch h , l y sâu! Có ng i nói ngày x a Năm Cam m sòng bài còn chia tởm cho tay em, bây gi đ ng làm ăn chính th c nên c a đôi, l y bég 50%. Đó g i là đ nh h ng xã h i ch nghĩa!

Nh ng các ông đ đ t Thăng Long ngày nay không còn nhút nhát nh th i 1982 n a. Nhi u ông đã t ch i không ch u vào “h p tác xã” cho đ ng lãnh đ o! Cho nên m i có c nh dui cui đ i phó v i ch nghĩa! Nó cũng ch ng t câu “Con giun xéo l m cũng qu n” đ i nào cũng đúng.

T t năm nay dân Hà N i đ c coi màn k ch Dui Cui Đ i Náo Ph Ông Đ , đ đ em k v i nhau làm chuy n c i vui trong ba ngày T t.

Đ bù l i v i m t c nh bu n. Đó là c nh H i Ph Hoa Hà N i, ph Đỉnh Tiên Hoàng bên b H Hoàn K m.

Tháng tr c m t t báo trong n c loan tin “R n rã l h i ph hoa Hà N i”: Ngày 31 Tháng M i Hai năm 2008 hàng ngàn du khách đã kéo nhau v H i Ph Hoa đ th ng th c ngh thu t c m hoa c a th đô Hà N i.

Ba ngày sau, v n trên m ng l i t báo này, là b n tin cho bi t ph hoa đã tan hoang r i! Dân đi coi hoa vì yêu hoa quá nên có ng i b , có ng i nh , “th ng gì đ n ng c, ti c gì đ n hoa!”

Đ c tin trên, chúng tôi nh đã nh n đ c m t đ n video c a b n bè, nhi u ng i cùng g i m t đ n trong youtube h i cách đây m y tháng. (<http://www.youtube.com/watch?v=3ldolO05M9I&eurl=http://video.rfvn.com/?p=5767>).

M đ a ch ra, s th y c nh thanh niên, thi u n Hà N i đi đ l h i hoa anh đào Nh t B n t i Vi t Nam, Sukura Festival in Vietnam, t ch c vào đ u Tháng T năm 2008. H đ l nh th nào?

Th này: M nh ai n y ch om: hái, ng t, v t, b , gi t, có dao dùng dao, có kéo dùng kéo, v a b tr m hoa công khai gi a ban ngày, v a hò hét, kêu g i nhau i i (Mày i, sao nó b đ c cảnh to t ng kia kìa!) Trong ch c lát, nh ng cây hoa anh đào Nh t B n đã bi n thành nh ng cảnh cây tr tr i đ ng trên m t bãi rác. Tác ph m c a n n văn hóa ch p gi t c a Ch Nghĩa C ng Hòa Xã H i Vi t Nam (tôi không bi t mình có nh đúng tên g i nh th hay không).

T i sao t cách con ng i l i xu ng th p đ n nh v y?

Ch vì có nh ng tr em l n lên ch th y nh ng t m g ng Bùi Ti n Dũng, Mai Văn Dâu, Nguy n T n Dũng, Nông Đ c M nh, Hu nh Ng c S , H Chí Minh, L ng Qu c Dũng, Nguy n Vi t Ti n. Các em không đ c h c t m g ng nh ng “Ông Đ” nh Nguy n Khuy n, nh Nguy n Văn Giai, nh Nguy n Tri Ph ng hay Hoàng Di u; vì nh ng ng i đó ch a giác ng ch nghĩa Mác Lê Nin.

L p thanh niên đ c đào t o v i “t t ng” đ t lòng trung v i đ ng lên cao nh t c a H Chí Minh, cho nên m i có c nh hai xe v n t i đ ng nhau trên Qu c L 1 Huy n K Anh, Hà Tĩnh, các tài x b th ng nh ng ng i ta xúm t i mà không ai c u h t. Vì toàn dân còn lo hôi c a, lo c p nh ng trái cây t chi c xe đ l n ra đ ng! Trong c nh h h i thi đua hôi c a đó, có anh l đ nh đ m t 2 chi c xe g n máy n a! Trên đ u nh ng th ng ăn c p có nh ng th ng ăn c p, trên đ u nó l i có nh ng th ng ăn c p khác. Và trên cùng là ai? Hà Sĩ Phu g i là Ph ng Đ a T c (khác h i t c!)

C m t ch đ đã gi t ch t ý th c v công ích trong m y th h thi u nhi. Khi b n lãnh đ o đ ng ch bi t dùng ti n đ mua chu c l n nhau và dùng dùi cui, còng s tám đ đ i phó v i

Ông Đ và Hoa Đào

Tác Giả: Ngô Nhân Dáng

Thứ Tư, 28 Tháng 1 Năm 2009 08:59

dân, nhìn đâu cũng thấy có hai kiể m tiể n bắ t nghĩa; thấy hai làm sao các em không bắt chắ c thói sắ dáng bắ o lắ c, gian trá và trồ ă n cắ p?

Cho nên Hà Sĩ Phu, mắ t ông đắ thắ i đắ i mắ i, đã viể t mắ y dòng thắ Tắ t khi nhắ vắ quê hắ ằ ng Hà Nắ i nhắ sau:

Đắ t đã nắ y trăm phắ ằ ng đắ a tắ c

Trắ i lắ i hành mắ t trắ n thiên tại

Chuắ t đắ u rút, lắ u mạnh còn đó

Trầu đang vắ vắ n ách trên vai?

(Tắ t con Trầu nhắ vắ Hà Nắ i)